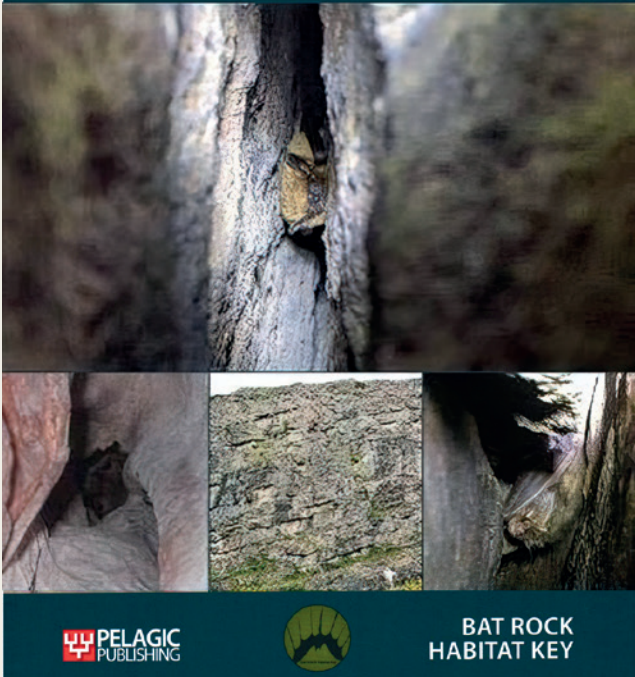

BAT ROOSTS IN ROCK

A GUIDE TO IDENTIFICATION AND ASSESSMENT
FOR CLIMBERS, CAVERS & ECOLOGY PROFESSIONALS

BOEKBESPREKING

Bat Roosts in Rock

TEKST NILS BROUILLARD

Na de Bat Tree Habitat Key (BTHK) deed Henry Andrews opnieuw uitgebreid onderzoek voor een nieuwe sleutel, ditmaal over verblijfplaatsen van vleermuizen in rotsachtig habitat: de Bat Rock Habitat Key (BRHK), beperkt tot de Britse eilanden, maar zeker bruikbaar in vergelijkbare regio's op het Europese vasteland.

ROTSACHTIG HABITAT

Om het belang voor vleermuizen te begrijpen, beschrijft het boek eerst de eigenschappen van dit habitat zelf. De essentie: er is een verschil tussen rots en steen, rots is natuurlijk, steen is dat niet. Zo heeft een mijn uitgegraven in een rotswand nog steeds rots-kenmerken, kenmerken die bij een gebouw uit baksteen of beton beduidend anders zijn. Kenmerken als temperatuur en luchtstroming zijn in detail besproken. Volgens Andrews gebruiken op de Britse eilanden minstens 12 soorten rotsachtig habitat als verblijfplaats. Hoewel de studie slechts 42 locaties betrof, lijken ravijnen en steengroeven vaker gebruikt dan andere habitattypes. Dat de meeste gegevens afkomstig zijn van ecologen die zijn ingehuurd om steengroeven te inspecteren, kan het beeld dus vertekend hebben. Overigens zijn grotten wellicht het eerste waar je aan denkt bij de titel van dit boek. Alle soorten op de Britse eilanden maken minstens een deel van het jaar wel gebruik van ondergrondse ruimtes in rotsformaties. De enige uitzondering voorlopig – op de Britse eilanden dus – lijkt de nimfvleermuis.

DE CIJFERS

39 procent van de gegevens betreft de winter, gevolgd door de late herfst met 20 procent. Tussen november en februari zijn 25 waarnemingen van dwergvleermuizen, gevolgd door 16 gewone grootoren. Andere soorten, zoals franjestaart (n=4), baardvleermuis (n=1) en laatvlieger (n=4), zijn veel minder vaak waargenomen. Uit de studie zou blijken dat vleermuizen de rotswanden vooral buiten het kraamseizoen gebruiken. De conclusies rusten echter op heel weinig gegevens: van de meeste soorten slechts 1 of 2 waarnemingen per seizoen.

ROTSBLOKKEN EN KEIENVELDEN

Met een quasi oneindig aanbod aan schuilplaatsen, is een sluitende zoektocht naar vleermuizen hier bijna onmogelijk. Volgens het BRHK wordt dit type habitat minder vaak door vleermuizen gebruikt als de andere. Toch zijn vier soorten er aangetroffen: franjestaart, gewone baardvleermuis, watervleermuis en grootoor. Bij onderzoek aan ondergrondse puinhellingen – dus niet in open lucht – vond men vier andere soorten: Bechsteins vleermuis, laatvlieger, Brandts vleermuis en mopsvleermuis.

De hypothese: als zij dit type verblijf ondergronds gebruiken, dan mogelijk ook bovengronds. Volgens Noorse vleermuisonderzoekers wordt dit type slaapplaats ginds alvast regelmatig gebruikt door gewone grootoor en baardvleermuis dan in de literatuur is gesuggereerd.

TIPS VOOR HET VINDEN VAN VLEERMUISVERBLIJFPLAATSEN IN ROTSACHTIG HABITAT

Het is duidelijk dat eenzelfde kennisniveau als bij bomen voor rotsachtige milieus blijkbaar niet voorhanden is. Het boek is dus geen compleet overzicht van alle mogelijke types schuilplaatsen in rotsten. Het gebrek aan gegevens in vergelijking met het vorige boek is in het hele boek voelbaar. De nadruk ligt meer op methodologie, literatuur en onderzoeksmogelijkheden dan op studieresultaten. De publicatie roept daarom iedereen op om bij te dragen via de recent gelanceerde databank. Als je één ding uit dit boek moet meenemen, houd bij elke uitstap een endoscoop op zak, en neem de tijd om bomen en rotsformaties te inspecteren. Nog veel werk aan de winkel dus!